

MULTIMEDIA MATERIALLARINI YARATISH XIZMATLARI

Nishonov Mirsobit Imomboy o'g'li

Alfraganus University nodavlat oliy ta'lim tashkiloti

"Raqamli texnologiyalar" kafedrasi magistri

Annotatsiya: Multimedia mahsulotlarini rejalashtirishdan boshlab, ularni vizual va audial elementlar bilan boyitish, semantik bloklarga ajratish, shuningdek, zamonaviy platformalar va dasturlardan foydalanish usullari ko'rib chiqiladi. Mobirise, Adobe Muse, Tilda kabi vositalar yordamida kontentni samarali tartibga keltirish yo'llari tushuntiriladi. Shuningdek, ThingLink, Juxtapose, SoundCloud va YouTube kabi servislar orqali interaktivlikni oshirish bo'yicha amaliy tavsiyalar beriladi.

Materialni foydalanuvchi uchun qulay va ta'sirchan shaklda taqdim etish multimedia ishlab chiqishning muhim jihatlaridan biri sifatida yoritiladi.

Abstract: Starting from planning multimedia products, methods of enriching them with visual and audio elements, dividing them into semantic blocks, as well as using modern platforms and programs are considered. Ways of effectively organizing content using tools such as Mobirise, Adobe Muse, Tilda are explained. Practical recommendations are also given on increasing interactivity through services such as ThingLink, Juxtapose, SoundCloud and YouTube.

Presenting material in a user-friendly and impressive form is highlighted as one of the important aspects of multimedia development.

Kalit so'zlar: Multimedia material, interaktiv kontent, Mobirise, Tilda, infografika, audio trek, SoundCloud, ThingLink, Juxtapose, YouTube, vizual dizayn, HTML, rejalashtirish, semantik blok, kontent yaratish.

Keywords: Multimedia material, interactive content, Mobirise, Tilda, infographics, audio track, SoundCloud, ThingLink, Juxtapose, YouTube, visual design, HTML, planning, semantic block, content creation.

Multimedia materialini yaratish har xil tarkib formatlaridan foydalanishni o'z ichiga oladi. Agar chiroyli tuzilgan matn asosiy ma'lumotlarni yetkazsa, unda fotosuratlar, audio, video, infografika va boshqa komponentlar maqolada tasvirlangan voqea muhitiga o'quvchini jalb qilish imkonini beradi. Odamlar obrazlarni tsavvur qilishadi va siz bu obrazlarniko'rsatishingiz kerak

Agar siz "Men kerakli narsamni yig'ib olaman va keyin materialni bir amallab tayyorlab olaman" tamoyili asosida multimedia materiallari ustida ishlashni boshlasangiz, bu katta xato bo'ladi. Ishingizni boshidanoq nafaqat asosiy ma'lumotlarni taqdim etadigan, balki voqea muhitini yaratadigan, o'quvchining his-tuyg'ularini uyg'otadigan, istasa-istamasa o'quvchi qahramonlarni tasavvur qila olishi uchun imkon beradigan reja ishlab chiqish zarur.

Sizning tasavvuringizda materialning tuzilishi shakllangandan keyin, uni qog'ozga chizib belgilab olish maqsadga muvofiqdir. Sxematik eskiz sizga tayyor materialda nimani va qanday ko'rinishini, video, foto galereya yoki infografika orqali qanday ma'lumotni

yetkazishni xohlayotganingizni va maqolada qaysi joylarga joylashtirsa yaxshi bo'lishini tasavvur qilish imkonini beradi.

Agar siz materialingizni alohida semantik bloklarga ajratsangiz – buni qulayligi shundaki, alohida bir fikrni ifoda etadigan bir block kompyuter monitoring bitta ekraniga sig'adi va ko'rish oson bo'ladi.

Tasavvur qilamiz, siz allaqachon kerakli materialni to'pladingiz va hatto o'zingizning matningizni tayyor holga keltirib oldingiz. Mustaqil tartib qilib chiqish uchun siz [Mobirise](#) yoki Adobe Muse kabi dasturlardan foydalanishingiz mumkin. Shuningdek, onlayn platformalar mavjud – Tilda, [Adobe Spark](#). Qisman, Medium, Yandex.Zen, Telegra.ph va hatto Facebook ijtimoiy tarmog'idagi "Zametki" bunday imkoniyatlarni taqdim etadi. Agar sizda CMS WordPress-ga asoslangan alohida saytingiz bo'lsa, u holda mashhur Newspaper 9 premium mavzusi sizga noyob maket bilan material yaratishga imkon beradi.

Ushbu dasturlar va platformalarning ba'zilar bepul, ba'zilar esa pullik. Ba'zilarida boshqa platformalarni qo'llab-quvvatlashda cheklovlar mavjud. Shuning uchun, siz o'zingizning materialingizni joylashtirishni boshlashdan oldin ularning imkoniyatlarini o'rganishingiz kerak. Sizga Mobirise-ga e'tibor berishni maslahat beraman—u bepul, u oflayn rejimda ishlaydi, ammo mavjud shablonlarni o'zgartirish va xostingga tayyor materialni joylashtirish uchun siz HTML-ni tushunishingiz va hosting provayderingizning fayl menejeri bilan ishlash ko'nikmalariga ega bo'lishingiz kerak.

Agar ushbu platformalar sizning materialingizni vizual ravishda tuzish uchun yaratilgan bo'lsa, unda tovushlar maxsus atmosfera yaratadi. Fon yaratuvchi shovqinlarni qo'shish uchun maxsus audio trekni tayyorlashingiz va uni sozlashingiz mumkin, shunda u sizning maqolangizni ochganda avtomatik ravishda o'ynay boshlaydi. Buni ichki HTML vositalari bilan ham, tashqi dasturlar yordamida ham amalga oshirish mumkin.

Audio treklarda, shuningdek, shaxslar bilan intervyular ham bo'lishi mumkin. Ularni maqolada joylashtirish uchun [SoundCloud](#) platformasidan foydalaning. Bu sizga materialga audio yozuvni qo'shishga imkon beradi va foydalanuvchi uni tinglash uchun audio faylni o'zi hohlaganda eshitishi mumkin. [SoundCite](#) xizmati ham qiziqarli yechimdir – uning yordami bilan audio qo'yib beruvchi dasturini matnning fonida joylashtirasiz. Hammasi juda nozik ko'rinishga ega bo'ladi.

Materiallarning tayyor ekansiz sizning maqolangiz tarkibiga boshqa qismlarni kiritish zarurati tabiiydir. Bular, masalan, fotosuratlar bo'lishi mumkin. Ularni yuklab olish ko'pincha murakkablikni va turli xil onlayn platformalarni ishlatishni talab qilmaydi va aksariyat hollarda tartib uchun tanlangan platformaga o'rnatilgan rasmlarni yuklash vositasidan foydalanish kifoya qiladi. Agar siz odatiy statik fotosuratdan interfaol qilmoqchi bo'lsangiz, ThingLink.com xizmatidan foydalaning – bu rasmga bir nechta markerlarni qo'shish imkonini beradi, bu markerlar bosilganda foydalanuvchiga qo'shimcha ma'lumotlar ko'rsatiladi. Va Juxtapose xizmati o'quvchingizga ikkita fotosuratni taqqoslashni taklif qiladi. Buning uchun ular ustda turgan fotosurat tagida nimani yashirayotganini ko'rish uchun maxsus pardani ko'tarishlari kerak bo'ladi.

Videongizni joylashtirish ham qiyin emas – videoni YouTube yoki Vimeo da joylashtiring, joylashtirilgandan so'ng embed kodni oling va materialning tanasiga joylashtiring. Shu bilan

birga, videoni xostingizga yuklashni tavsiya etmayman – u sezilar darajada katta joyni egallaydi va standart holda ham o‘quvchilaringiz uchun videoni yuklab olish tezligi nisbatan past bo‘ladi. Gap shundaki, ushbu videolar xostingda o‘zining turli xil o‘lchamlarda bir nechta nusxalarini yaratadilar va sizning materialingizni o‘quvchining Internetga ulanish tezligiga qarab, u tezroq yuklashi mumkin bo‘lgan variantni namoyish etadi.

ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasining 2019 yil 16-dekabrda “Maktabgacha ta’lim va tarbiya to‘g‘risida”gi O‘RQ-595 sonli qonuni.
2. Xalikova U.M. (2020). Maktabgacha ta’lim muassasalarida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishning dolzarbligi. Интернаука, 13-2, C. 78-79.
3. Abduqodirov A.A., Begmatova N.X.,- Maktabgacha ta’lim muassasalarida multimedia texnologiyasidan foydalanish uslubi (o‘quv-uslubiy qo‘llanma). - Qarshi: Nasaf, 2011. - 257 b.
4. R.X.Alimov, O‘.T.Xayitmatov, A.F.Xakimov, G.T.Yulchieva, O.X.Azamatov, U.A.Otajanov. Axborot tizimlari. Toshkent 2013.